

מדינת ישראל

ראש מינהל המכס

תאריך: 03 פברואר 2021

סימוכין: m-3-123-21

אל:

מר רז הילמן, סמנכ"ל תפעול מכס ותקינה- איגוד לשכות המסחר

הנדון: עלויות הובלה מהמזרח הרחוק והשפעתם על ערך עסקה

הריני להשיב לפנייתך שבסימוכין כדלקמן:

מכתבך שבסימוכין מתייחס למענה שניתן לכם בנושא מיום 10 בינואר 2021 לאחר שבחנו את העניין תוך התייחסות לנתונים שצוינו בבקשתכם הראשונה.

לאחר שמסרתם הבהרות בנוגע לנתונים, נערכה בדיקה פרטנית בנוגע לערכי ההובלה המוצהרים ביבוא מתחילת דצמבר 2020 ועד לאמצע חודש ינואר 2021 ואכן נמצא כי עלויות ההובלה של מכולות ממדינות מסוימות מהמזרח הרחוק עלו בצורה מאוד משמעותית.

עוד נמצא, כי מדובר במגמה כלל עולמית של עליית מחירי ההובלה ביבוא מהמדינות האמורות מהמזרח הרחוק ולא ידוע מתי, כיצד ואם בכלל יחול שינוי בחזרה במחירים אלו. בנוסף התברר, כי לא כל היבואנים הושפעו מעליית המחיר. לדוגמה, נראה כי יבואנים להם חוזי שילוח במחירים קיימים לטווח ארוך לא נפגעו מעליית המחיר.

לאור הממצאים שפורטו לעיל, נערכה בחינה נוספת, מקיפה ומעמיקה לבקשתכם לעשות שימוש בחריג הקבוע בסעיף 133 לפקודת המכס שעניינו הפחתת עלויות הובלה חריגות.

שער עולמי
חברות בין עולמות הסחר

במכתבי הקודם מיום 10 בינואר 2021 ציינתי, כי בתחילת המשבר, משהוכח קיומן של עלויות הובלה נוספות ששולמו בנוסף למחיר ההובלה שנקבע מראש ומשהובהר שעלויות אלו היו קשורות בקשר ישיר עם נסיבות אובייקטיביות שגרמו להן (מניעת עגינת הספינות בנמלי ישראל), הוצאה הנחיה בעניין אי הכללת העלויות הנוספות מסוג זה.

גם במקרים אחרים שאירעו בעבר כגון: שביתות בנמלים או לצערנו באירוע של מלחמה, הוצאו הנחיות דומות כאשר המשותף להן הוא שמדובר בעלויות נוספות שנגרמו ולא בעלות הבסיסית של ההובלה שנקבעה מראש.

הבקשה הנוכחית עניינה הפחתה בעלות ההובלה עצמה ביחס למדינות מסוימות מהמזרח הרחוק בהן חלה עלייה כאמור. יצוין כי מהבדיקה שבוצעה נמצא כי בחלק מהמדינות מהמזרח הרחוק, דוגמת מלזיה, מחירי ההובלה גבוהים מאוד לא רק מהתקופה האחרונה אלה לאורך זמן רב.

סעיף 133(א)(5) לפקודת המכס קובע, כי לצורך קביעת ערך העסקה יש להוסיף למחיר העסקה את עלות ההובלה, אם אינה כלולה במחיר העסקה מלכתחילה:

"עלות ההובלה של הטובין לנמל הייבוא או למקום הייבוא, למעט עלויות כאמור שנגרמו עקב נסיבות מיוחדות שאין ליבואן שליטה עליהן והמנהל קבע שאין לכלול אותן בערך העסקה; המנהל רשאי לקבוע כללים ותנאים לעניין זה, לרבות סוגי טובין, סוגי הובלות ושירותים אחרים;"

החריג שעניינו "עלויות כאמור שנגרמו עקב נסיבות מיוחדות שאין ליבואן שליטה עליהן" נקבע במסגרת תיקון לפקודה מיום 14/12/2000, על רקע שביתות בנמלים אשר גרמו להוצאות נוספות חריגות.

ראו דברי ההסבר מתוך הצעת חוק לתיקון פקודת המכס (תיקון מס' 17) (סייגים לתוספת למחיר העסקה), התשס"א-2000:

"השביתה והעיצומים שנמלים הביאו לכך שלחלק מהיבואנים נוספו עלויות הובלה. על פי פקודת המכס עלויות נוספות אלה מהוות בסיס לתשלום מסי יבוא, וזאת אף על פי שליבואן אין כל שליטה עליהם. מוצע לתקן את החוק ולהסמיך את המנהל לקבוע את הנסיבות שבהן עלויות נוספות אלה לא יהיו בסיס לחישוב המס."

כאמור לעיל, מדברי ההסבר עולה, כי הכוונה הייתה לעלויות נוספות מעבר לעלות ההובלה המקורית.

בנוסף, במקרה זה מדובר בעלות ההובלה המקורית שנקבעה ובהתאם, לא ניתן לומר כי מדובר בעלויות אשר ליבואן אין שליטה עליהן.

כמו כן, יש לקחת בחשבון שהחריג האמור מתייחס לעלות הובלה שיש להוסיף למחיר העסקה אם אינה כלולה בו מלכתחילה (סעיף 133). כאשר עלות ההובלה כלולה כבר במחיר העסקה, בכל מקרה אין מקום לבצע הפחתה במקרה כזה ממחיר הטובין (סעיף 132) ולפצל את מחיר הטובין למרכיבים שונים.

זאת ועוד, עקרון יסוד בהסכמי ארגון הסחר העולמי (WTO) הוא החובה להעניק טיפול שווה למדינות החברות בארגון. משכך, הפחתה במרכיב ההובלה, כולו או חלקו ביחס לייבוא ממדינות מסוימות בלבד, עלולה לגרור טענה להפרה של הסכמי הסחר ובפרט ביחס לסעיף 1 להסכם ה GATT.

בבחינה שנעשתה מול מדינות באיחוד האירופי ומדינות נוספות הכוללות את ערך ההובלה בערך הטובין ביבוא, לא נמצאה רשות מכס שפועלת להפחתה של ערך ההובלות שהתייקרו ויש תמימות דעים כי מדובר במחיר שוק לפי היצע וביקוש.

גם בבדיקה מול ארגון המכס העולמי בנושא לא נמצאה התייחסות לגורם זה בהמלצות להתמודדות עם נזקי הקורונה בסחר העולמי.

העובדה שעליות המחיר המשמעותיות ביותר במחיר ההובלה מתרחשות בזמן שאנו מצויים
כשנה לאחר תחילת המשבר העולמי, מצביעה על כך שמדובר במחיר שירות שנקבע בהתאם
לתנאי ההיצע והביקוש

לאור המפורט לעיל, לא חל החריג הקבוע בסעיף 133(א)(5)(א) לפקודת המכס ובהתאם לא
ניתן להיענות לבקשתכם.

בברכה,

כפיר חן

העתק: מר ערן יעקב, מנהל רשות המסים

מר דני דרגוצקי, מנהל תחום בכיר הערכה

גבי ענבל קורקוס, עו"ד ממונה מכס

עו"ד אוריאל לין, נשיא איגוד לשכות המסחר

אמיר שני, סגן נשיא איגוד לשכות המסחר

